

ת"פ 34908/03/19 - מדינת ישראל, המאשימה נגד צהיב זמארי, הנאשם

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 34908-03-19 מדינת ישראל נ' זמארי (עציר)

בפני כבוד השופט עמית מיכלס
בעניין: מדינת ישראל - המאשימה

נגד
צהיב זמארי (עציר) - הנאשם

ב"כ המאשימה - עו"ד מור מלכה, שלוחת תביעות ראשל"צ

ב"כ הנאשם - עו"ד שפיק דרבאשי, הסנגוריה הציבורית

גזר דין

רקע ועובדות כתב האישום

1. הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות הבאות: **כניסה לישראל שלא כחוק**, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952; **גניבת רכב**, לפי סעיף 413 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); **פריצה לרכב בכוונה לגנוב**, לפי סעיף 413 לחוק; **חבלה במזיד ברכב**, לפי סעיף 413 לחוק; **הפרעת שוטר במילוי תפקידו**, לפי סעיף 275 לחוק; **החזקת מכשירי פריצה**, לפי סעיף 409 לחוק; **נהיגה ללא רישיון נהיגה**, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961; **נהיגה ברכב ללא ביטוח**, לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תשל"ל-1970.

2. בהכרעת הדין מצאתי שלאחר שהנאשם נכנס לישראל שלא כדין והגיע לעיר ראשון לציון, התפרץ למשאית מסוג "דאף" שהייתה סגורה ונעולה. הנאשם פירק את הזכוכית של החלון האחורי של תא הנוסעים, נכנס למשאית, שבר את מתג ההתנעה, התניע את המשאית והחל בנסיעה. הנזק שנגרם למשאית כתוצאה ממעשי הנאשם נאמד ב- 8,951 ₪. כ-18 דקות לאחר מכן הגיע הנאשם לעיר נס ציונה, שם הבחין בו שוטר שרכב על קטנוע, חסם את דרכו עם הקטנוע וניגש לעבר דלת המשאית שהייתה נעולה. הנאשם עבר מכיסא לכיסא בתוך המשאית, ולבסוף פתח את דלת הנהג ונמלט מהמקום. הנאשם נתפס לאחר מרדף רגלי בו השתתפו מספר שוטרים. באותן הנסיבות החזיק הנאשם במשאית מפתח צינורות, מכפתי פטנט ומכפתיים.

3. ב"כ המאשימה הפנתה בטיעוניה לנסיבות ביצוע העבירות כפי שפורטו בהכרעת הדין, המצביעות, לדבריה, על מסוכנותו של הנאשם ועל תעוזה שהפגין. עוד נטען שהנאשם נכנס לישראל במטרה לגנוב כלי רכב, לאחר שהצטייד מבעוד מועד בכלי הפריצה, עובדה המשווה למעשיו משנה חומרה. גם משהבחין הנאשם בשוטרים שהגיעו למקום, לא אמר נואש וניסה להימלט מהם עד שנתפס. ב"כ המאשימה הפנתה לערכים החברתיים בהם פגע הנאשם ולמאמץ המושקע על ידי כלל הגורמים במיגור תופעת גניבות כלי הרכב. אשר לנזק שנגרם, נטען שעל אף שהמשאית נתפסה והושבה לבעליה, הרי שנגרם לה נזק כתוצאה מהפריצה, לא כל שכן עגמת נפש לבעליה. עוד נטען בהקשר זה שהנזק שיכול היה להיגרם כתוצאה ממעשי הנאשם היה משמעותי בשים לב לנהיגת הנאשם במשאית ללא רישיון נהיגה, וכי רק במזל האירוע הסתיים ללא נפגעים או נזק נוסף.

ב"כ המאשימה עתרה לקבוע מתחם עונשי הנע בין 16 ל-36 חודשי מאסר, זאת בשים לב למתחם ענישה הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר, שנקבע ביחס לעבירה של גניבת רכב פרטי, וללא ביצוע העבירות הנוספות בהן הורשע הנאשם.

בכל הנוגע לנסיבותיו האישיות של הנאשם, הפנתה המאשימה לעברו הפלילי המכביד של הנאשם, לעונשי המאסר הממושכים שריצה בעבר, לאי קבלת אחריות מצדו, לעובדה שביצע את העבירות כ-3 חודשים לאחר שחרורו ממאסר ממושך, ובשעה שתלויים ועומדים נגדו מאסרים מותנים ברי הפעלה. לגישת המאשימה, בכל אלו יש כדי להצביע על כך שהנאשם הינו בבחינת "שור מועד", הנחוש לבצע עבירות פליליות, מבלי להתחשב בפגיעה הקשה ברכושו של הזולת אגב ביצוע העבירות. בהסתמך על פסיקה שהגישה, ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם עונש בשליש העליון של המתחם, שיהיה בו כדי לסכל את יכולתו לפגוע ברכוש הציבור. עוד ביקשה המאשימה להפעיל את שני המאסרים המותנים במצטבר זה לזה ובמצטבר לכל עונש שיוטל על הנאשם בגין האירוע הנוכחי, זאת בהעדר כל נימוק לחפיפתם, ולהטיל עליו בנוסף מאסר מותנה חדש, קנס ופיצוי למתלונן. בשל העובדה שמדובר בנאשם שאינו תושב ישראל, לא עתרה המאשימה להטלת עונש של פסילת רישיון נהיגה.

4. ב"כ הנאשם טען כל שניתן לזכות הנאשם, וביקש להתחשב בעובדה שבמסגרת הליך ההוכחות שנוהל הוגשו מרבית המסמכים בהסכמתו, באופן שחסך זמן שיפוטי יקר.

לדברי ההגנה, הנאשם רווק, יש לו הורים ו-11 אחים ואחיות.

ב"כ הנאשם חלק על מסקנת המאשימה, לפיה מעשי הנאשם היו מתוכננים. עוד חלק על מסקנת המאשימה לפיה הנאשם זלזל בחוק בכך שברח מהשוטרים, זאת בהסתמך על העובדה שהבריחה בוצעה בצורה רגלית, ומבלי שהנאשם השתמש במשאית לצורך כך.

ב"כ הנאשם ביקש לדחות את עתירת המאשימה להפעיל את שני המאסרים המותנים במצטבר זה לזה, בטענה שהדבר נוגד את הרציונל שעומד בבסיס הטלת מאסרים מותנים מדורגים, לפיו אין מקום להפעיל מאסר מותנה ממושך לנאשם הנתפס כשהוא מבצע עבירה קלה.

אשר לסוג הרכב שנגנב, ביקש ב"כ הנאשם לדחות את עתירת המאשימה להחמיר במתחם העונשי שנקבע ביחס לגניבת כלי רכב פרטי.

בהסתמך על מספר פסקי דין שהוגשו מטעמו, ביקש ב"כ הנאשם לקבוע מתחם עונשי הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר, ולהתחשב במצבו של הנאשם לצורך חפיפה ולו חלקית של עונש המאסר המותנה לעונש שיוטל עליו בגין התיק הנוכחי.

5. הנאשם בחר שלא לנצל את זכות המילה האחרונה ולא הוסיף דבר על דברי בא כוחו.

קביעת מתחם העונש ההולם

6. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שבצע הנאשם נעשית בהתאם לעיקרון המנחה בענישה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם קביעת מתחם הענישה ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

7. הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם הינם זכותו של אדם לשמירה על רכושו וזכותו לחיות בביטחון ובביטחה שרכושו הפרטי יישמר. הנאשם אף פגע בתחושת הביטחון של ציבור הנהגים, המשתמשים בדרכים הציבוריות בידיעה שהנהגים הנוהגים בסמוך אליהם מורשים לנהיגה ונוהגים כחוק.

8. בפסיקה עניפה של בית המשפט העליון, נקבע שגניבות כלי הרכב הינן בבחינת "מכת מדינה". כך למשל קבע השופט א' רובינשטיין בע"פ 11194/05 עטיה אבו סבית נ' מדינת ישראל, פסקה ג' (15.5.2006):

"למרבה הצער, תופעת גניבות הרכב טרם נעקרה מהשורש, ומכת המדינה שאליה נדרש בית משפט זה לפני בדיוק עשור (פסק דין בע"פ 5724/95 ניתן ב-12.5.96), כמעט שהפכה לעשר מכות; היא ממשיכה לנגוס ברכושם של רבים, ופגיעתה רעה כלכלית ואנושית. המעט שבידי בית המשפט לעשות הוא לחזק את ידם של בתי המשפט הדיוניים בראייה מחמירה של העבירות הכרוכות בכך."

[לדברים ברוח זו ראו גם: רע"פ 11841/04 חאפז קרינאווי נ' מדינת ישראל (18.1.05), ורע"פ 129/99 מוחמד עאזם נ' מדינת ישראל (18.1.99)].

לדאבון הלב ולמרות השנים שחלפו מאז נכתבו הדברים, תופעת גניבת כלי הרכב טרם מוגרה.

9. בהקשר של דיני המעצרים, תיאר השופט י' עמית את הפגיעה הנגרמת כתוצאה מביצוע עבירות רכוש בכלל, וגניבות כלי רכב בפרט, באופן הבא, [בש"פ 45/10 פאדי מסארוה נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (8.1.2010)]:

"כשלעצמי, אני מתקשה לקבל את הטענה כי בכל מקרה של עבירת רכוש יחידה או עבירת רכוש לא מתוכנמת, לא קמה עילת מעצר. יש בגישה זו כדי לעודד בעקיפין ריבוי עבירות, שהרי כל שרשרת עבירות מתחילה בעבירה הראשונה, שמא יאמר העבריין לעצמו כי אין סיכון שייעצר ב"מכה" הראשונה. "פתאום קם אדם בבוקר ומוצא..." שמכוניתו חלפה עם הרוח, או במקרה הטוב, נפרצה ותכולתה נשדדה. חוזר אדם לביתו בסוף עמל יומו ומוצא כי מאן דהוא חדר לפרטיותו ונטל את רכושו ואת חפציו שאותם צבר בזיעת אפו ומיטב כספו. מי ימוד את עוגמת הנפש, הרוגז וחוסרון הכיס שנגרמו למי שנפגע מאותן עבירות רכוש, שדומה כי ליבנו גם בהן, והסטטיסטיקה של העבירות הלא מפוענחות בתחום זה מדברת בעד עצמה. אין לראות בעבירות רכוש, כמו התפרצות לדירה או גניבת רכב, גזירת גורל שאין לה מענה בחוק ובפסיקה".

10. ואכן, גניבות כלי רכב גורמות לפגיעה כלכלית קשה, הן לבעל הרכב, והן לציבור הרחב ולמשק כולו, לאור הגדלת פרמיות הביטוח והדרישה לשדרוג אמצעי המיגון. לאלה יש להוסיף את עגמת הנפש הנגרמת לקורבן העבירה, ועל השינוי בשגרת יומו לאחר הגניבה, עת נדרש הוא להתפנות מכל עיסוקיו על מנת לטפל באירוע הביטוח ולאתר רכב חדש בו יוכל להשתמש.

לא בכדי יוחד פרק נפרד לעבירות רכוש שעניינן פגיעה בכלי רכב, ולצדן נקבעו עונשי מאסר ממושכים של עד 7 שנות מאסר.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירות

11. כניסתו של הנאשם לישראל כשהוא מצויד בכלי פריצה ובכובע גרב, מעידה על תכנון שקדם לביצוע העבירות. כניסתו של הנאשם לישראל במטרה לגנוב כלי רכב, ההצטיידות בכלי הפריצה, הפריצה למשאית וגניבתה לאור יום, ובהמשך - הנהיגה במשאית ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, מצביעים כולם על נחישותו של הנאשם לגנוב את המשאית, מתוך מטרה להתעשר בקלות על חשבון הזולת.

12. מעשיו של הנאשם אף היוו סיכון לציבור כולו, בשים לב לכך שלאחר גניבת המשאית נהג בה הנאשם במשך דקות ארוכות, למרות שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה. במעשיו אלו העמיד הנאשם בסכנה הן את ציבור הנהגים והן את ציבור הולכי הרגל. בהתייחס לדברי ב"כ הנאשם לפיהם ברגע בו הבחין הנאשם בשוטרים הוא ירד מהרכב ונימלט מהשוטרים בריצה, מבלי שהשתמש לצורך כך במשאית, הרי שמהראיות שהוצגו במהלך הליך ההוכחות, שכללו סרטונים שתיעדו חלקים מההתרחשות, עלה בצורה ברורה שהדבר לא נבע מ"התחשבותו" של הנאשם בציבור הנהגים והולכי הרגל, אלא מהחסימה המשטרית שיצרה פקק תנועה שלא אפשר לו להתקדם עם המשאית, ככל שהיה חפץ בכך. משכך, למרות נכונות הטענה במישור העובדתי, אין בה כדי להקל מחומרת מעשיו של הנאשם לצורך קביעת המתחם העונשי.

13. מאחר שהמשאית הושבה לבעליה, לאחר שהנאשם נתפס, נחסך מבעל המשאית הנזק המשמעותי של אבדן המשאית. לצד זאת אין להתעלם מכך שמעשי הנאשם גרמו נזק למשאית בשווי של 8,951 ₪. זה המקום להזכיר שהנזק

שנגרם כתוצאה מגניבת כלי רכב בכלל, ומגניבת משאית בפרט, אינו מתמצא אך בנזק הישיר הנגרם לבעל הרכב הגנוב, אלא גם בנזק הנגרם לציבור בכללותו הנדרש לשלם פרמיות ביטוח מוגדלות עקב ריבוי הגניבות [ראו ע"פ 2333/13 סאלם נ' מדינת ישראל (3.8.2014)].

בנקודה זו חשוב לציין שהנאשם לא הצליח לממש את תכניתו אך בשל האמצעים הטכנולוגיים שהורכבו במשאית, שאפשרו את איתורה של המשאית באופן מהיר ובעקבות עבודת משטרה נחושה ומהירה. כפי שצוין לעיל, יש לתת את הדעת לנזק הגדול שיכול היה להיגרם הן לחיי אדם והן לכלי רכב אחרים כתוצאה מנהיגת אדם שמעולם לא הוכשר מנהוג על כלי רכב, לא כל שכן על משאית, שהינה כלי רכב הדורש רישיון מיוחד ומיומנות נהיגה שאיננה נחלת הכלל.

מדיניות הענישה הנוהגת

14. בגזר הדין שניתן על ידי אב לאחרונה בת"פ 14571-09-17 מדינת ישראל נ' פרוג'ה (12.5.2019) (להלן: עניין פרוג'ה), קבעתי מתחם ענישה הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר לגניבת כלי רכב פרטי. ביום 1.7.2019 אישר בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מתחם זה, גם אם נמצא שיש להתערב בצורה מתונה בעונש שהוטל בסופו של יום על אותו נאשם עקב מצבו הרפואי המורכב [עפ"ג 62030-09-17 פרוג'ה נ' מדינת ישראל (1.7.2019)].

15. מעבר לפסיקה שהוזכרה בגזר הדין בעניין פרוג'ה, ניתן להפנות אף לפסקי הדין הבאים:

א. ברע"פ 7890/10 מליטאת נ' מדינת ישראל (1.11.2010), אושר עונש של 32 חודשי מאסר, שלאחר הפעלת מאסרים מותנים הצטברו לכדי 42 חודשי מאסר בפועל, לנאשם בעל עבר פלילי מכביד שהורשע, לאחר ניהול הוכחות, בביצוע עבירות של ניסיון גניבת כלי רכב, אגב כניסה לא חוקית לישראל.

ב. ברע"פ 10899/08 אבו עישה נ' מדינת ישראל (29.12.2008), אושרו עונשים של 32 ושל 24 חודשי מאסר שהוטלו על נאשמים בעלי עבר פלילי, שהורשעו, לאחר ניהול הוכחות, בביצוע עבירות של גניבת כלי רכב אגב שהייה שלא כדין בישראל והתחזות. העונש אושר חרף מצבם הרפואי והאישי הקשה של שני הנאשמים.

ג. בעפ"ג (מרכז-לוד) 55193-08-18 גודה נ' מדינת ישראל (8.1.2019), אושר עונש של 20 חודשי מאסר, שלאחר הפעלת מאסרים מותנים הצטבר לכדי 28 חודשי מאסר, לנאשם אשר הורשע, על יסוד הודאתו, בביצוע עבירות של גניבת כלי רכב שבוצעה אגב שהייה לא חוקית בישראל.

ד. בעפ"ג (ת"א) 30792-08-12 מדינת ישראל נ' אבו גנאם (5.11.2012), הוחמר עונשו של נאשם שהורשע, על יסוד הודאתו, בין היתר בעבירות של גניבת רכב שבוצעה אגב שהייה לא חוקית בישראל, ועבירות של נהיגה ללא רישיון ונהיגה בזמן פסילה. עונשו של הנאשם הועמד על 20 חודשי מאסר, שלאחר הפעלת מאסרים מותנים הצטברו לכדי 32 חודשי מאסר.

כן ניתן להפנות לגזרי דין שהוגשו מטעם המאשימה, בהם קבעו הערכאות הדיוניות מתחמי ענישה מחמירים בקשר לנאשמים שהורשעו בביצוע עבירות של גניבת כלי רכב פרטי אגב כניסה לא חוקית לישראל: בת"פ (י-ם) 32001-02-17 מדינת ישראל נ' שוויקי (15.10.2017) נקבע מתחם עונשי הנע בין 10 ל-30 חודשי מאסר; בת"פ (י-ם) 37451-05-11 מדינת ישראל נ' זגיר (10.4.2016) נקבע מתחם עונשי הנע בין 8 ל-30 חודשי מאסר [אושר בעפ"ג (י-ם) 53409-05-16].

16. בנקודה זו יש לציין שאף בחלק מפסקי הדין שהוגשו מטעם ההגנה ניתן למצוא תימוכין למתחם עונשי שנע בין 12 ל-24 חודשים, או מתחמים קרובים, שנקבע בעניינם של נאשמים שהורשעו בביצוע עבירות של כניסה לישראל שלא כדין וגניבת כלי רכב פרטי, לעתים תוך ביצוע עבירות נלוות [ראו ת"פ (ראשל"צ) 44902-01-16 מדינת ישראל נ' בשאר בחית (7.6.2016) בו נקבע מתחם עונשי הנע בין 12 ל-24 חודשים; ת"פ (ראשל"צ) 10302-01-12 מדינת ישראל נ' פואד אקחש (5.9.2012) ות"פ (ראשל"צ) 37927-02-12 מדינת ישראל נ' דארוויש (5.9.2012), בהם נקבעו מתחמי ענישה של 10-18 חודשי מאסר; ת"פ (י-ם) 28533-02-15 מדינת ישראל נ' סראחין (13.7.2015), בו נקבע מתחם עונשי הנע בין 10 ל-25 חודשי מאסר; ת"פ (י-ם) 6437-10-13 מדינת ישראל נ' עמלה (23.3.2014), בו נקבע מתחם עונשי הנע בין 10 ל-28 חודשי מאסר; ת"פ (פ"ת) 4613-11-12 מדינת ישראל נ' אבו סנינה ואח' (13.3.2013), בו נקבע מתחם עונשי הנע בין 7 ל-18 חודשי מאסר לנאשמים שנכנסו לישראל שלא כדין וגנבו אופנוע].

ההחלטות הנוספות שהוגשו מטעם ההגנה עסקו בעונשים שהוטלו במסגרת הסדרי טיעון "סגורים", או בעונשים חריגים שאינם מעידים על הכלל.

17. ואולם, במקרה שלפנינו אין להתעלם מהעובדה שהרכב שנגנב איננו רכב פרטי, אלא משאית, אשר מעבר לערכה הכספית, שעל פי רוב גבוהה מערכה של מכונית פרטית, היא משמשת אף ככלי עבודה של בעליה. מכאן שהנזק שנגרם לאזרח שמשאיתו נגנבה אינו מתמצא אך ב"מחיר המחירון" של המשאית, והוא מוצא את ביטויו גם בנזק משנה הנובע מהפגיעה בעסקו של בעלי המשאית ומניעת האפשרות לייצר הכנסה, נזק שערכו לא יסולא בפז.

במקרים אחרים, בהם היה מאוחסן במשאית רכוש, ניתן לחשוב על סוג נוסף של נזק הנגרם לבעליה, בהתאם לשווי הרכוש שנגנב, עובדה שיכול ותשפיע אף היא על המתחם העונשי.

ואולם דרגת החומרה הגבוהה הגלומה בגניבת משאית אינה מתמצית אך בשווי הכספי של המשאית, תכולתה ופגיעה בפרנסת בעליה, אלא גם בסיכון המוגבר הגלום בנהיגת המשאית על ידי אדם שמעולם לא הוכשר לנהוג עליה, וחמור מכך, אדם שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה כלשהו. לא יכולה להיות מחלוקת על כך שאדם הנוהג במשאית מסכן את ציבור הנהגים עשרות מונים יותר מנהג חסר רישיון נהיגה הנוהג ברכב פרטי.

18. בכל אלו יש כדי להוביל למסקנה לפיה מתחם העונש ההולם עבירה של גניבת משאית צריך להיות, ככלל, גבוה מהמתחם הנקבע בקשר לגניבת רכב פרטי. מסקנה זו עולה בקנה אחד אף עם פסיקת בית המשפט העליון, לפיה עשויה להיות מידת שוני בקביעת מתחם עונש הולם לעבירה מסוימת, בהתאם לנסיבות ביצועה [ע"פ 1512/19 עכאשי נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (4.12.2019)].

ואכן, בחינת הפסיקה מצביעה על מידת החמרה שעה שנקבע שכלי הרכב הנגנב הינו משאית:

א. ברע"פ 4097/16 מחמוד נ' מדינת ישראל (24.5.2016), נדון עניינו של נאשם שהורשע בערכאה הדיונית, על יסוד הודאתו, בעבירות של גניבת משאית, קשירת קשר לפשע, הסגת גבול ונהיגה בזמן פסילה. נסיבות האירוע חמורות מהמקרה שלפנינו במובן זה שלאחר שאותר הנאשם, נוהל אחריו מרדף. לצד זאת, אין מדובר בשווה לא חוקי בישראל. בערכאה הדיונית נקבע מתחם, שלא שונה על ידי הערכאות הגבוהות, הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר. על הנאשם הוטל קל יחסית, אך זאת מטעמי שיקום.

ב. בת"פ (בית שמש) 37829-11-11 מדינת ישראל נ' אבו סרחאן (24.6.2013), נקבע מתחם עונשי הנע בין שנה וחצי ל-3 שנות מאסר לנאשם, אזרח ישראל, שגנב ממעבדו משאית עליה הורכב מערביל בטון, שנתפסה בהמשך והוחזרה לבעליה. על הנאשם, נעדר עבר פלילי שאף הודה במיוחס לו, נגזר עונש של 18 חודשי מאסר.

ג. בת"פ (י-ם) 34681-07-10 מדינת ישראל נ' גולאני (17.4.2011), נגזר עונש של 18 חודשי מאסר לנאשם, אזרח ישראל, בעל עבר פלילי שהורשע, על יסוד הודאתו, בעבירות של גניבת משאית וזיוף סימני הזיהוי של אותה משאית, תוך שהפר תנאי שחרור שנקבעו לו.

19. בנסיבות המקרה שלפני, קרי - גניבת משאית אגב כניסה לא חוקית לישראל, נהיגה במשאית דקות ארוכות בכבישים עירוניים ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, תוך גרימת נזק למשאית, ותפיסת המשאית על ידי כוחות המשטרה והשבתה לבעליה, ובשים לב למידת הפגיעה הגבוהה בערך המוגן ולמדיניות הענישה הנוהגת, מצאתי לקבוע מתחם עונשי שנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר.

בנקודה זו אציין שככל שהמשאית לא הייתה נתפסת ומוחזרת לבעליה, או ככל שהיה נגנב רכוש בעל ערך שהיה בתא המטען של המשאית, או ככל שהיה מתנהל מרדף רכוב אחרי גנב המשאית, לא מן הנמנע שמתחם העונש ההולם היה גבוה יותר.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

20. הנתון המשמעותי ביותר במכלול השיקולים עליו יש לתת את הדעת בקביעת עונשו של הנאשם, הינו עברו הפלילי המכביד. מהרישום הפלילי עולה שהנאשם החל לבצע עבירות פליליות חמורות כבר בהיותו כבן 19, כאשר מאז ועד היום הועמד לדין 5 פעמים, זאת לאחר שהיה מעורב בלא פחות מ-17 אירועים פליליים שונים, שמשמעותם כניסה לישראל במטרה לבצע עבירות פליליות, ברובן עבירות כנגד הרכוש. למעשה, מעולם לא הורשע הנאשם בביצוע עבירה של כניסה לישראל מבלי שנלוותה לה עבירה נוספת. המשאית אותה גנב הנאשם במקרה שלפני הינה כלי הרכב הרביעי שבגניבתו הורשע הנאשם, כאשר לצד זאת הורשע בניסיון לגנוב 6 כלי רכב נוספים. נוסף על כך הורשע הנאשם בלא פחות מ-12 עבירות של פריצה לרכב או ניסיון פריצה לרכב במטרה לגנוב, ובעבירות רבות נוספות כמו חבלה במזיד ברכב, גניבה מרכב, החזקת נכס חשוד כגנוב, התחזות כאדם אחר במטרה להונות, החזקת סכין, זיוף ושימוש במסמך

מזויף.

לאורך השנים הוטלו על הנאשם 5 עונשי מאסר, על פי רוב לתקופות משמעותיות ובסדר עולה. כך, בעוד שעונש המאסר הראשון אותו ריצה הנאשם עמד על 91 ימים, הוטלו עליו לאחר מכן עונשי מאסר של 12 חודשים, שנתיים, 28 חודשים וארבע שנים וחצי. במצטבר ריצה הנאשם מעל 10 שנות מאסר, והוא רק בן 33. בחינת מועדי ביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם לאורך השנים ביחס למועדים בהם ריצה את עונשי המאסר, מוביל למסקנה שתקופות השקט היחידות מהנאשם, הינן התקופות בהן הוא שוהה מאחורי סורג וברית.

ואכן, גם במקרה הנוכחי ביצע הנאשם את העבירות כ-3 חודשים בלבד לאחר ששוחרר (ביום 11.12.2018) מעונש המאסר האחרון של 4.5 שנים.

לא למותר לציין שהנאשם לא נרתע מלבצע את העבירות בהן הורשע במסגרת התיק הנוכחי שעה שתלויים ועומדים נגדו שני מאסרים מותנים ברי הפעלה.

במעשיו הוכיח הנאשם שהוא בחר בפשע כבדרך חיים, הוא אינו נרתע מעונשי מאסר ממושכים שהוטלו עליו בעבר או ממאסרים מותנים התלויים ועומדים נגדו, כמו גם משהייתו הממושכת בין כתלי הכלא, בחלק הארי של שנות חייו הבוגרים.

21. הנאשם ניהל הליך הוכחות. בצדק טען ב"כ הנאשם כי במקרה זה הזמן השיפוטי ש"בזבז" לא היה רב, נוכח העובדה שהליך ההוכחות התנהל מתחילתו ועד סופו ביום דיונים אחד, כאשר בסופו, מיד לאחר שמיעת סיכומי הצדדים, אף ניתנה הכרעת הדין. כידוע, עצם קיומו של הליך שמיעת ראיות אינו מוביל להחמרה בעונש שיוטל על נאשם, ודומה שאין צורך להזכיר מושכלות יסוד בנוגע לזכותו של כל נאשם לנסות ולהוכיח את חפותו, מבלי שהדבר ייזקק לחובתו. ואולם, לניהול ההוכחות היבט נוסף, שהינו רלוונטי עד מאוד לשלב גזירת הדין, שביטוי באי לקיחת האחריות מצד הנאשם למעשיו. תחושה זו מקבלת משנה תוקף בהימנעות הנאשם מהבעת חרטה על מעשיו גם בשלב הטיעונים לעונש.

בהצטברותם של כל הנימוקים לחומרא, ובהעדר נימוקים משמעותיים לקולא, יש למקם את עניינו של הנאשם ברף העליון של המתחם העונשי שנקבע.

אופן הפעלת המאסרים המותנים

22. נגד הנאשם תלויים ועומדים שני מאסרים מותנים: האחד של 10 חודשים ככל שיעבור עבירת רכוש מסוג פשע, והשני של 4 חודשים ככל שיעבור על עבירה של כניסה לישראל או עבירת רכוש מסוג עוון. ב"כ הנאשם ביקש לחפוף את המאסרים המותנים זה לזה ולחפוף אותם, גם אם באופן חלקי לעונש המאסר שייגרז על הנאשם.

לאחר שנתתי דעתי לטענות הצדדים בעניין זה מצאתי לחפוף את שני עונשי המאסר המותנים, זאת הן מן הטעם ששניהם ניתנו באותו גזר דין, מתוך מטרה לתת מענה הולם למגוון רחב של עבירות אותן יכול ויבצע הנאשם, והן מן הטעם שעבירות הרכוש ועבירת הכניסה לישראל שלובות זו בזו.

מנגד, לא הוצג כל טעם משכנע שיצדיק את הפעלת המאסרים המותנים בחופף לעונש המאסר אותו בכוונתי להטיל על הנאשם, אף לא באופן חלקי.

כידוע, מאסר על תנאי הינו עונש מאסר שהוטל במסגרת התיק המקורי, שביצעו נדחה מתוך תקווה שהנאשם יירתע מעצם קיומו וימנע מביצוע עבירה דומה בעתיד. לענייני יפים דברי השופט מ' שמגר (כתוארו אז) בע"פ 384/78 מדינת ישראל נ' משעלי (3.9.1978):

"...הבלעת המאסר שנגזר בתיק זה בעונש על-תנאי שהופעל, בדרך בו נעשה הדבר על-ידי בית-משפט קמא, יש בה כדי לשלול כל אפקט מרתיע מן העונש ולרוקן את המאסר-על-תנאי מתכנו ומגמתו. אף גרוע מזה, יתכן ויש בכך כדי להכשיל את המערער בעתיד: ככל שיש סכנה בכליאתו של אדם במאסר, שמא יהיה נתון שם להשפעות שליליות, הרי גם קיימת הסכנה המקבילה, העולה מן ההימנעות מן הענישה התואמת אופי העבירה ונסיבותיה - ביחוד לגבי עבירה חוזרת - שמא יאבד פעלן של ערכאות השיפוט את כוחו המרתיע והנאשם יסבור לתומו כי הענישה איננה פועל-יוצא של העבריינות, אלא כי טוב הסיכוי לצאת פטור ללא כלום." (ההדגשות הוספו - ע.מ.).

קנס כספי

23. הנאשם ביצע את העבירות מתוך רצון להתעשר בקלות על חשבון הזולת. לא ניתן אף להתעלם משווי המשאית שנגנבה, שעל אף שערכה לא הוכח, ברי לכל שהינו רב. בנסיבות אלו מן הראוי היה להשית על הנאשם קנס כספי משמעותי.

עם זאת, נוכח הצטברותם של מספר טעמים מצאתי שלא להטיל על הנאשם בסופו של יום קנס כספי ניכר: האחד, הנאשם עתיד לרצות עונש מאסר בפועל ממושך; השני, קיים ספק עד כמה יוכל הנאשם לעמוד בתשלום הקנס עקב מצבו הכלכלי (סעיף 40' לחוק); השלישי, בכוונתי להטיל על הנאשם רכיב של פיצוי משמעותי למתלונן.

נוכח האמור יוטל על הנאשם קנס סמלי בלבד [ראו והשוו עפ"ג (מרכז-לוד) 35817-06-10 מליטאת נ' מדינת ישראל (13.10.2010), שאושר ברע"פ מליטאת].

סוף דבר

24. אשר על כן אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 36 חדשים.

אני מורה על הפעלת המאסרים המותנים בני 10 ו-4 חודשים שהוטלו על הנאשם במסגרת ת"פ (ת"א-יפו)

11048-08-13, באופן שאלו ירוצו בחופף זה לזה ובמצטבר לעונש המאסר שהוטל על הנאשם בתיק זה.

סך הכול ירצה הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 46 חודשים, שמניינם החל מיום מעצרו 8.3.2019.

ב. מאסר למשך 24 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירה שעניינה גניבת רכב.

ג. מאסר למשך 18 חודשים, אותו לא יישא הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירת רכוש מסוג פשע.

ד. מאסר למשך 6 חודשים, אותו לא יישא הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירת רכוש מסוג עוון, או על אחת או יותר מהעבירות בהן הורשע במסגרת התיק הנוכחי.

ה. קנס בסך 1,000 ש"ח או חודש מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.3.2020.

ו. פיצוי בסך 9,000 ש"ח למתלון, ע"ת 1 בכתב האישום. הפיצוי ישולם עד ליום 1.3.2020. הפיצוי יועבר למתלון באמצעות המזכירות בהתאם לפרטים שיימסרו למזכירות על ידי המאשימה בתוך 3 ימים. מובהר שכל סכום שיופקד ייזקף תחילה לצורך תשלום הפיצוי.

הערה נוספת טרם חתימה

25. העונש שהוטל על הנאשם איננו עונש קל. ואולם, כפי שפורט לעיל בהרחבה, העונש הולם הן את נסיבות ביצוע העבירות והן את נסיבותיו האישיות של הנאשם.

המאשימה, מטעמיה שלה, לא ביקשה לאמץ במקרה זה את הוראות סעיף 40ה' לחוק לפיו:

"קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי יש חשש ממשי שהנאשם יחזור ויבצע עבירות, וכי החמרה בעונשו והרחקתו מהציבור נדרשות כדי להגן על שלום הציבור, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם, ובלבד שלא יהיה בעונש שיקבע משום החמרה ניכרת מעבר למתחם העונש ההולם; בית המשפט לא יקבע כאמור אלא אם כן מצא שלנאשם עבר פלילי משמעותי או אם הוצגה לו חוות דעת מקצועית."

אין חולק על כך שעונשי מאסר קודמים לא הרתיעו את הנאשם מלשוב ולבצע עבירות דומות נוספות, זמן קצר ביותר לאחר שחרורו ממאסרו. לפיכך, דומה שרק הרחקתו של הנאשם מהחברה לתקופה ממושכת תפיג את מסוכנותו ואת

פגיעתו הרעה בציבור. חרף האמור, נוכח התוצאה העונשית אליה הגעתי ובהעדר עתירה מפורשת של המאשימה להפעלת הסעיף, לא מצאתי להפעילו במקרה שלפני, שאלמלא כן יכול ועונשו של הנאשם היה גבוה אף יותר.

26. ניתן בזאת צו כללי למוצגים. הכלים והכובע יושמדו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י' טבת תש"פ, 07 ינואר 2020, בנוכחות הצדדים.